

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. P. 2014-10-28 SKUNDO**

2015 m. sausio 5 d. Nr. S-1 (7-223/2014)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojui
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
E. P.

2014 m. gruodžio 9 d. posėdyje išnagrinėjusi E. P. (toliau – Pareiškėjas) 2014-10-28 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2014-10-07 sprendimo Nr. 68-193, n u s t a t ė:

Inspekcija 2014-10-07 sprendimu Nr. 68-193 patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2014-05-14 sprendimą Nr. (4.65)-FR0682-278, kuriuo Pareiškėjui buvo nurodyta sumokėti į biudžetą 4107 Lt (1189 Eur) gyventojų pajamų mokesčių (toliau – GPM), 411 Lt (119 Eur) GPM baudą, 1283,60 Lt (371 Eur) GPM delspinigius, atleido Pareiškėją nuo 1283,60 Lt (371 Eur) GPM delspinigių mokėjimo į biudžetą.

Sprendime nurodoma, jog patikrinus Pareiškėjo 2008-01-01–2008-12-31 laikotarpio GPM apskaičiavimo, deklaravimo bei sumokėjimo į biudžetą teisingumą nustatyta, kad P. privati firma „P1“ (įm. k.) jos savininkui (Pareiškėjui) pagal 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktą neatlygintinai perdavė 41650 vnt. (49 proc.) UAB „T2“ (įm. k.) paprastųjų vardinių akcijų, kurias Pareiškėjas 2008-07-28 pardavė P. Ž. įmonei už 100000 Lt. Pareiškėjas, pažeisdamas 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 17 str. 23 dalies nuostatas, 2008 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje pajamų už parduotus vertybinius popierius nedeklaravo. Vadovaudamasi 2000-07-18 įstatymu Nr. VIII-1864 patvirtinto Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso (toliau – CK) 3.88 str. 1 dalies ir 3.92 straipsnio nuostatomis, Vilniaus AVMI Pareiškėjo ir jo sutuoktinės A. P. (santuoka įregistruota 1978-09-02) 2008 m. gautas 100000 Lt pajamas už parduotus vertybinius popierius pripažino kiekvienam sutuoktiniui lygiomis dalimis. Mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėjas 2008 m. gavo 50000 Lt (100000 Lt /2) ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų, kurios vadovaujantis GPMĮ nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos, todėl, vadovaujantis GPMĮ 6 straipsnio nuostatomis, Pareiškėjo 2008 m. gautos pajamos už

parduotus vertybinius popierius buvo apmokestintos 15 proc. GPM tarifu. Nustačius, kad Pareiškėjas 2008 m. gavo 50000 Lt vertybinių popierių pardavimo pajamų, kurių įsigijimo kaina – 0 Lt bei įvertinus Pareiškėjo 2008 m. gautas 761049,48 Lt pajamas, iš kurių: 1050 Lt – apmokestinamosios pajamos, 759999,48 Lt – neapmokestinamosios pajamos, išskaičiuotą 157 Lt GPM, Pareiškėjo sumokėtą 2818 GPM bei pritaikius 3840 Lt metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį, patikrinimo akte Pareiškėjui papildomai apskaičiuotas 4107 Lt mokėtinas į biudžetą GPM.

Inspekcija nurodo, jog mokestinis ginčas vyksta dėl Pareiškėjo pajamų, gautų pardavus po 1999-01-01 įsigytas akcijas, apmokestinimo GPM pagrįstumo. Remiasi ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusiomis GPMĮ (originali 2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) 17 str. 1 dalies 23 punkto, 15 str. 1 dalies nuostatomis ir tvirtina, jog iš bylos dokumentų matyti, kad Vilniaus AVMI patikrinimo metu įvertinusi Pareiškėjo tikrinimui pateiktus dokumentus (1995-11-22 UAB „T2“ steigimo sutartį; 1999-01-08 uždarnosios akcinės bendrovės sertifikatą Nr. 1; 2001-07-09 UAB „T2“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį; 2002-09-18 UAB „T2“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį; 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktą Nr. 2007/01; 2008-07-28 pirkimo-pardavimo sutartį Nr. Z282100; 2008-07-29 vertybinių popierių sąskaitą Nr. 05) bei kitą patikrinimo metu surinktą informaciją nustatė, kad Pareiškėjas 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktu Nr. 2007/1 iš P. privačios firmos „P1“ perėmė 41650 vienetų UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų, vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt. Perimtas ir jam nuosavybės teise priklausančias UAB „T2“ paprastąsias vardines akcijas Pareiškėjas pagal 2008-07-28 pirkimo-pardavimo sutartį Nr. Z282100 pardavė P. Ž. įmonei (įm. k.). Sutartyje nurodyta vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt, P. Ž. įmonė minėtas akcijas įsigijo už 100000 Lt. Už įsigytas akcijas P. Ž. įmonė atsiskaitė bankiniu pavedimu, 2008-07-29 pervesdama į Pareiškėjo asmeninę banko sąskaitą, esančią „S1“ AB, 100000 Lt (mokėjimo paskirtis – pagal sutartį Nr. Z282100).

Sprendime nurodoma, jog remiantis turto perdavimo-priėmimo aktu Nr. 2007/1 Pareiškėjui 41650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų nuosavybės teise priklausė nuo 2007-09-28. UAB „T2“ 2008-09-25 pateiktoje ataskaitoje apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis (FR0438) nurodyta, kad 2007 m. Pareiškėjui nuosavybės teise priklausė 49 proc. UAB „T2“ akcijų. Pareiškėjas 41650 vnt. (49 proc.) UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų P. Ž. įmonei perleido 2008-07-28, t. y. anksčiau negu po 366 dienų nuo akcijų įsigijimo dienos ir iki vertybinių popierių perleidimo dienos jam nuosavybės teise priklausė daugiau kaip 10 procentų vieneto akcijų. Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis GPMĮ 17 str. 23 dalimi, šių vertybinių popierių pardavimo pajamos negali būti priskirtos prie neapmokestinamųjų pajamų, todėl daroma išvada, kad gautos 100000 Lt pajamos už perleistus vertybinius popierius patikrinimo metu pagrįstai pripažintos apmokestinamosiomis pajamomis ir, vadovaujantis GPMĮ 6 straipsnio nuostatomis, pagrįstai apmokestintos taikant 15 proc. tarifą (ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos).

Sprendime vadovaujasi GPMĮ 19 str. 1 dalimi ir nurodoma, jog atlikus P. privačios firmos „P1“ operatyvų patikrinimą nustatyta, kad Pareiškėjo perimtų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina lygi 0 Lt, todėl daroma išvada, kad GPM turėjo būti skaičiuojamas nuo visos 100000 Lt sumos, gautos už parduotus vertybinius popierius.

Atsakydama į Pareiškėjo skundo teiginį, kad P. privačios firmos „P1“ vardu įsigytos UAB „T2“ akcijos buvo įsigytos už Pareiškėjo pinigus, kurie jau vieną kartą buvo apmokestinti GPM, Inspekcija sprendime pažymi, kad šis mokestinis ginčas vyksta ne dėl to, ar Pareiškėjas turėjo pakankamai teisėtai ir apmokestintais pajamų gavimo šaltiniais pagrįstų pajamų savo turėtomis išlaidoms pagrįsti, o dėl to, ar privalėjo sumokėti GPM nuo pajamų, gautų pardavus vertybinius popierius (UAB „T2“ akcijas). Nurodo, jog vadovaujantis aukščiau išdėstytu, minėtų vertybinių popierių pardavimo pajamos nepriskirtinos prie GPM neapmokestinamųjų pajamų, nes nėra tenkinamos GPMĮ 17 str. 1 d. 23 punkte numatytos sąlygos: vertybiniai popieriai parduoti anksčiau, negu po 366 dienų nuo jų įsigijimo dienos, ir Pareiškėjas buvo daugiau kaip 10 proc. vieneto, kurio vertybiniai popieriai parduodami, akcijų savininkas.

Sprendime nurodoma, jog iš skundo turinio matyti, kad Pareiškėjas P. privačios firmos „P1“ vardu įsigytą turtą nepagrįstai prilygina savo, kaip fizinio asmens, turtui, nes, Pareiškėjo tvirtinimu, už UAB „T2“ akcijas mokėjo jis. Tvirtinama, jog šias aplinkybes paneigia Vilniaus AVMI atliktas P.

privачios firmos „P1“ operatyvus patikrinimas (2014-03-14 priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma Nr. (4.65)-FR1041-771), kurio metu nustatyta, kad pagal 1995-11-22 sudarytą steigimo sutartį buvo įsteigta UAB „T2“ ir jos steigėjai buvo: P. privati firma „P1“ – 20000 vnt. akcijų, R. V. – 20000 vnt. akcijų, V. Z. įmonė „T1“ – 20000 vnt. akcijų, A. G. – 6000 vnt. akcijų. Steigimo sutartyje nurodyta, kad akcijos platinamos tarp steigėjų, steigėjai akcijas pasirašo ir padengia jų emisijos kainas per įstatymo numatytus terminus. Tai yra, ne Pareiškėjas, kaip fizinis asmuo, o P. privati firma „P1“ įsigijo 1995-11-22 įsteigtos UAB „T2“ 20000 vnt. akcijų. Tikrinimui taip pat buvo pateiktas 1999-01-08 išduotas Uždarosios akcinės bendrovės sertifikatas Nr. 1, kuriame nurodyta, kad P. privačiai firmai „P1“ priklauso 25500 vnt. UAB „T2“ akcijų (kokiu pagrindu buvo padidintas 5500 vnt. akcijų skaičius, duomenų nepateikta). Tikrinimui taip pat buvo pateiktos akcijų pirkimo-pardavimo sutartys, kuriose nurodyta, kad P. privati firma „P1“ 2001-07-09 iš A. G. įsigijo 8500 vnt., o 2002-09-18 iš R. V. 7650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų. Iš viso P. privati firma „P1“ turėjo 41650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų. Pažymima, jog visose akcijų pirkimo sutartyse akcijų savininku nurodoma P. privati firma „P1“, o ne Pareiškėjas kaip fizinis asmuo. Ši firma taip pat yra pateikusi kontroliuojamų vienetų ir kontroliuojančių asmenų turtinių teisių bei prievolių ataskaitą (FR0438) už 2002 m., kurioje nurodoma, kad firma tiesiogiai valdo 49 proc. UAB „T2“ akcijų, o UAB „T2“ Inspekcijai pateiktose kontroliuojamų vienetų ir kontroliuojančių asmenų turtinių teisių bei prievolių ataskaitose (FR0438) už 2004–2006 m. taip pat nurodyta, kad P. privati firma „P1“ minėtu laikotarpiu tiesiogiai valdė 49 proc. bendrovės turtinių teisinių dalių (akcijų). Be to, firmos apskaitos registruose užfiksuota, kad ji 2003–2005 m. gavo iš UAB „T2“ 73549 Lt dividendų.

Nurodoma, jog vadovaujantis 1993-12-09 įstatymo Nr. I-322 „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų brangiam turtui įsigyti arba kitų įsigytų bei perleidžiamų lėšų deklaravimo“ (Žin., 1993, Nr. 70-1304) nuostatomis, Lietuvos Respublikos gyventojai privalėjo gyvenamosios vietos valstybinei mokesčių inspekcijai teikti pajamų deklaracijas ir deklaruoti pajamas, kai investuojamos lėšos į įmones bei kitus ūkio subjektus arba kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims suteikiamos paskolos, kurių visa suma laikotarpiu nuo 1994-06-01 iki 1996-01-01 ne mažesnė kaip 15000 Lt; nuo 1996-01-01 iki 2002-11-01 – 30000 Lt; nuo 2002-11-01 iki 2003-05-01 – 45900 Lt; nuo 2003-05-01 iki 2004-12-31 – 46400 Lt. Inspekcijos duomenimis, nei Pareiškėjas, nei jo sutuoktinė Brangų turtą įsigijusių arba įsigysiančių Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų deklaracijų neteikė. P. privati firma „P1“ savo ruožtu taip pat neteikė Inspekcijai duomenų apie iš fizinių asmenų gautas ir jiems gražintas paskolas (FR0711). Operatyvaus patikrinimo metu nustatyta, kad P. privati firma „P1“ teikė Inspekcijai pajamų bei pelno mokesčio deklaracijas, iš kurių matyti, kad firmos veikla kasmet buvo pelninga. Nors P. privati firma „P1“ į apskaitos registrus ir neįtraukė visų UAB „T2“ akcijų įsigijimo sandorių, tačiau, pagal operatyviam patikrinimui pateiktus firmos registrus bei pelno deklaracijas nustatyta, kad firma turėjo pakankamai lėšų UAB „T2“ akcijoms įsigyti, firma teikė duomenis apie kontroliuojamus vienetus, gavo ir buhalterinės apskaitos registruose apskaitė iš UAB „T2“ gautus dividendus, bendrovės steigimo ir akcijų pirkimo-pardavimo sutartyse firma nurodoma kaip akcijų savininkė. P. privачios firmos „P1“ operatyvaus patikrinimo metu įvertinus pateiktus apskaitos registrus bei deklaracijas nenustatyta, kad firmos savininkas būtų skolinęs asmenines lėšas firmos ūkio reikmėms ar mokėjęs 1995, 2001 ir 2002 m. už P. privачios firmos „P1“ vardu įsigyjamas UAB „T2“ akcijas. Atsižvelgus į tai sprendime daroma išvada, kad UAB „T2“ akcijos nuosavybės teise 1995-11-22–2007-09-28 laikotarpiu priklausė ne Pareiškėjui, o P. privačiai firmai „P1“, kuri pagal 2007-09-28 perdavimo-priėmimo aktą savininko nuosavybėn neatlygintinai perdavė firmai priklausančias akcijas. Perduotų UAB „T2“ akcijų pardavimo pajamų firma negavo, vertybinių popierių perleidimo pajamų nedeklaravo. Atsižvelgus į tai laikytina, kad Pareiškėjo perimtų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina lygi 0 Lt.

Tvirtinama, jog pagal Centrinės hipotekos įstaigos duomenų bazėje esančią informaciją vedybų sutarčių registre nėra duomenų apie Pareiškėjo ir jo sutuoktinės sudarytą vedybų sutartį, todėl pajamos, gautos už parduotus vertybinius popierius, laikomos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe. Pareiškėjo ir jo sutuoktinės A. P. 2008 m. gautos 100000 Lt pajamos už parduotus vertybinius popierius, vadovaujantis CK 3.88 str. 1 dalies ir 3.92 straipsnio nuostatomis, pagrįstai pripažintos kiekvienam sutuoktiniui lygiomis dalimis. Pareiškėjas 2008 m. gavo 50000 Lt (100000

Lt /2) ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų, kurios GPMĮ nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos, todėl vadovaujantis GPMĮ 6 straipsnio nuostatomis 2008 m. gautos pajamos už parduotus vertybinius popierius pagrįstai apmokestintos 15 proc. GPM tarifu.

Inspekcija sprendime vadovaujasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 100 str. 1 dalies, 141 str. 1 dalies, Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklių (2006-02-28 įsakymo Nr. VA-20, 2007-10-16 įsakymo Nr. VA-67 ir 2012-10-01 įsakymo Nr. VA-89 redakcijos; toliau – Taisyklės) 5 ir 7 punktų nuostatomis. Nurodo, jog vienas iš atleidimo nuo delspinigių ir baudos pagrindų yra įtvirtintas MAĮ 141 str. 1 dalies 3 punkte – *kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui.*

Sprendime nurodoma, jog įvertinus visus byloje esančius įrodymus ir nustatytus faktus matyti, kad Pareiškėjo ginčo sandoris įvyko 2008 m. liepos mėn., o prievolė sumokėti 4107 Lt GPM buvo iki 2009-05-05 ir tuo laikotarpiu Pareiškėjo mokesčių mokėtojo kortelėje buvo fiksuota 17025,91 Lt GPM permoka (permokos susidarymo data – 2006-05-02). Ši suma, suėjus permokos grąžinimo (įskaitymo) senaties terminui (MAĮ 87 str. 13 punktas), buvo iškelta iš apskaitos dokumentų kaip mokesčių mokėtoju negrąžintina mokesčių permoka (Inspekcijos 2014-04-10 išvada Nr. (20.22-06)-390-11437 Dėl negrąžintinių mokesčių permokų iškėlimo iš apskaitos dokumentų). Tai yra, Pareiškėjas nuo 2006 m. gegužės mėn. turėjo grąžintiną GPM permoką, kuri iš esmės padengia žalą, kurią laiku nesumokėdamas mokesčių biudžetui galėjo padaryti Pareiškėjas. Todėl centrinis mokesčių administratorius, įvertinęs mokesčių mokėtojo kortelėje buvusią 17025,91 Lt GPM permoką, daro išvadą, kad dėl mokesčių mokėtojo neteisėtos veikos reali žala biudžetui nebuvo padaryta, todėl, vadovaujantis MAĮ 141 str. 1 dalies 3 punktu ir MAĮ 100 str. 1 dalies 2 punktu, Pareiškėjas atleistinas nuo 1283,60 GPM delspinigių.

Nurodoma, jog nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas (MAĮ 141 str. 2 dalis). Pareiškėjas akte papildomai apskaičiuotos 4107 Lt GPM sumos nėra sumokėjęs, todėl atleidimo nuo skirtos 411 Lt GPM baudos klausimas, Inspekcijos teigimu, nenagrinėtinas.

Pareiškėjas 2014-10-28 skunde nurodo 2008 m. deklaravęs visas 100000 Lt pajamas už parduotas UAB „T2“ akcijas metinėje pajamų deklaracijoje. 2013 m. pradžioje gavo žodinį raginimą iš Inspekcijos Širvintų skyriaus darbuotojo pateikti visus dokumentus, susijusius su UAB „T2“ akcijų įsigijimu ir pardavimu. Įvertinęs pateiktus dokumentus Inspekcijos darbuotojas nustatė, kad buvo pateikta neteisinga pajamų deklaracija už 2008 m. ir pasiūlė pateikti deklaracijos patikslinimą. 2013-04-18 Inspekcijos darbuotojo kabinete su darbuotojo pagalba ir kontrole buvo suformuota patikslinta 2008 m. deklaracija ir iš darbinio kompiuterio, Inspekcijos tinklo viduje, buvo išsiųsta. Nors nėra jokių raštinėjų patikrinimo aktų, tačiau šį faktą Pareiškėjas teigia laikantis Inspekcijos patikrinimu. Iki patikrinimo ir po jo visos Pareiškėjo deklaracijos buvo siunčiamos elektroniniu būdu iš asmeninio kompiuterio ir Pareiškėjas Inspekcijos darbuotojų paslaugomis nesinaudojo.

Skunde nurodoma, jog po Inspekcijos Širvintų skyriaus inicijuotos 2008 m. deklaracijos patikslinimo Pareiškėjas liko nesumokėjęs 2818 Lt GPM. Tuo metu Pareiškėjas turėjo 20722 Lt GPM permoką, iš kurios ir buvo padengta 2818 Lt prievolė. Pareiškėjo teigimu, galbūt buvo dar kokie nuskaitymai, nes atskaičius mokėtiną GPM liko 17025,91 Lt permoka vietoje turėjusios būti 17904 Lt.

Teigiama, jog 2013-12-19 pradedant Pareiškėjo GPM patikrinimą jo apskaitos kortelėje buvo 17025,91 Lt permoka. Pareiškėjui tai buvo žinoma ir jis netrukdė patikrinimui, pateikė visus reikiamus dokumentus nuo 1995 m. manydamas, kad tai palengvins patikrinimą, o nustatytą nepriemoką Pareiškėjas padengs iš esamos permokos. Pareiškėjas teigia apie tai ne vieną kartą minėjęs patikrinimą atliekančiam mokesčių administratoriaus darbuotojui. Šio darbuotojo patikrinimo metu inicijuotas permokos iškėlimas iš apskaitos dokumentų, Pareiškėjo nuomone, yra neteisingas ir apsunkinantis jo finansines sąlygas. Pareiškėjas teigia manantis, kad tai prieštarauja Konstitucinio Teismo nurodymams, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio

priemonės neturi varžyti akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti (Konstitucinio Teismo 2000-12-06, 2001-10-02, 2004-01-26, 2005-11-03, 2005-11-10, 2008-01-21 nutarimai).

Skunde nurodoma, jog po Inspekcijos 2014-10-07 sprendimo Nr. 68-193 Pareiškėjas už parduotas UAB „T2“ 100000 Lt vertės akcijas turėjo sumokėti 14360 Lt GPM. Pagal galiojančius įstatymus šią sumą Pareiškėjas turėjo pasidalinti su sutuoktine po 7180 Lt GPM. 2013-12-18 (patikrinimo pradžia) bendra abiejų sutuoktinių įsiskolinimo suma buvo 11280 Lt. Turima 17025,91 Lt permoka buvo pakankama nepriemokai padengti. Po 2014-10-07 sprendimo iš Pareiškėjo ir A. P. valstybės naudai bus paimta 29441,91 Lt GPM suma, susidariusi iš nurašytos 17025,91 Lt permokos, 11280 Lt GPM ir 1129 Lt GPM baudos. Įvertinus nuo 2006 m. iki 2014-04-10 pagal MAĮ 87 str. 9 dalį mokesčio administratoriaus skaičiuojamas ir neišmokėtas palūkanas mokesčių mokėtojo naudai už mokesčio permoką, valstybės gauta nauda dar didesnė.

Remiantis tuo, kad mokesčių administratorius turėjo galimybę visą reikiamą GPM sumą išsireikalauti 2013-04-18 ir aukščiau minėtais faktais, skunde prašoma panaikinti reikalavimą sumokėti Pareiškėjui ir jo sutuoktinei A. P. 11280 Lt GPM bei 1129 Lt GPM baudas.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjo skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos 2014-10-07 sprendimas Nr. 68-193 dalyje dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti į biudžetą 4107 Lt (1189 Eur) GPM ir 411 Lt (119 Eur) GPM baudą naikintini ir Pareiškėjo skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Ginčas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjui sumokėti aukščiau nurodytą GPM mokesčių administratoriui mokesčio patikrinimo metu konstatavus, jog Pareiškėjas neteisingai apmokestino 2008 m. gautas 50000 Lt (mokesčių administratorius Pareiškėjo 2008 m. gautas 100000 Lt akcijų pardavimo pajamas padalino Pareiškėjui ir jo sutuoktinei A. P. lygiomis dalimis) vertybinių popierių pardavimo pajamas.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjas 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktu Nr. 2007/1 iš P. privačios firmos „P1“ perėmė 41650 vienetų UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų, vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt ir jas pagal 2008-07-28 pirkimo-pardavimo sutartį Nr. Z282100 pardavė P. Ž. įmonei už 100000 Lt. Atsiskaitydama už įsigytas akcijas P. Ž. įmonė 2008-07-29 pervedė į Pareiškėjo asmeninę sąskaitą banke 100000 Lt.

Ginčui aktualių laikotarpiu galiojusios 2002-07-02 GPMĮ Nr. IX-1007 redakcijos 17 str. 1 d. 23 punktas nustatė, jog prie neapmokestinamųjų pajamų yra priskiriamos ir pajamos už parduotus arba kitaip perleistus nuosavybės vertybinius popierius, įsigytus po 1999-01-01, jeigu vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybės ne anksčiau negu po 366 dienų nuo jų įsigijimo dienos (parduodant dalį to paties emitento tos pačios rūšies ir klasės vertybinių popierių, kiekvienu atveju laikoma, kad pirmiausia parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybės anksčiausiai įsigyti vertybiniai popieriai) ir gyventojas 3 metus iki mokesčio laikotarpio, kuriame vertybiniai popieriai buvo parduoti arba kitaip perleisti nuosavybės, pabaigos nebuvo savininkas daugiau kaip 10 procentų vieneto, kurio vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybės, akcijų (dalių, pajų). Atsižvelgiant į byloje nustatytas faktines aplinkybes, jog Pareiškėjas ginčo vertybinius popierius – 41650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų P. Ž. įmonei perleido 2008-07-28, t. y. anksčiau negu po 366 dienų nuo akcijų įsigijimo (2007-09-28) dienos, ir iki vertybinių popierių perleidimo dienos jam nuosavybės teise priklausė 49 proc. (UAB „T2“ 2008-09-25 pateikta ataskaita už 2007 m. apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis (FR0438) vieneto akcijų, taigi, daugiau nei 10 proc., bei vadovaujantis aukščiau nurodyta GPMĮ 17 str. 1 d. 23 punkto nuostata, darytina išvada, jog mokesčių administratorius pagrįstai Pareiškėjo gautas vertybinių popierių pardavimo pajamas pripažino apmokestinamosiomis pajamomis ir pagrįstai apmokestino taikydamas 15 proc. tarifą (GPMĮ 6 str. 1 dalis) kaip ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamas.

Vadovaujantis GPMĮ 19 str. 1 dalimi (2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) pardavus ar kitaip perleidus nuosavybės ne individualios veiklos turtą, iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta šio turto įsigijimo kaina bei sumokėtas komisinis atlyginimas, mokesčiai, rinkliavos, susiję su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybės. Šio straipsnio 3 dalis numatė, kad leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais,

turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir, jei dokumentų blankams Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra nustačiusi atitinkamus reikalavimus, – atitinkančiais keliamus reikalavimus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį. Mokesčių, rinkliavų sumokėjimas turi būti pagrįstas šių sumų sumokėjimą patvirtinančiais atitinkamais dokumentais.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius, atsižvelgęs į P. privačios firmos „P1“ operatyvaus patikrinimo (Vilniaus AVMI 2014-03-14 operatyvaus patikrinimo ataskaita Nr. FR0760-3388) metu nustatytas aplinkybes, jog P. privati firma „P1“, perdavusi savo savininkui Pareiškėjui UAB „T2“ akcijas, vertybinių popierių perleidimo pajamų nedeklaravo ir jų negavo, padarė išvadą, kad Pareiškėjo perimtų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina lygi 0 Lt. Todėl mokesčių administratorius apskaičiavo Pareiškėjui GPM nuo visos jo už parduotus vertybinius popierius gautos 50000 Lt pajamų sumos neatėmusi iš gautų pajamų turto įsigijimo kainos.

Komisija, atsižvelgusi į aukščiau cituotą GPMĮ 19 str. 3 dalies nuostatą, nustatančią, kad GPM apskaičiavimui yra reikšmingos tos turto įsigijimo išlaidos, kurios pagrįstos dokumentais ar *galiojančiais sandoriais*, daro išvadą, jog teisiškai reikšmingas dokumentas, pagrindžiantis Pareiškėjo iš savo individualios įmonės neatlygintinai gautų akcijų įsigijimo kainą, yra 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktas Nr. 2007/1. Todėl apskaičiuojant GPM, kurį privalo sumokėti Pareiškėjas, yra reikšminga 2007-09-28 buvusi ginčo vertybinių popierių įsigijimo kaina, nustatyta pagal tuo metu galiojusią teisės normų reikalavimus.

GPMĮ 19 str. 6 dalis (2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) nustatė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi teisę nustatyti ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisykles. Gyventojų ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-01-29 nutarimu Nr. 133, 8 punktą nustato, kad turto, gauto atlyginant už darbą, atliekamą darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių pagrindu, už kitus darbus, suteiktas paslaugas, perduotas ar suteiktas teises, perduotą ar kitaip perleistą ar investuotą turtą ar lėšas, *įsigijimo kaina gyventojui yra tikroji šio turto rinkos kaina*, buvusi gyventojų pajamų natūra gavimo momentu (jeigu gautas turtas buvo pripažintas gyventojų pajamomis natūra) arba turto perleidimo gyventojų nuosavybėn momentu (kitais atvejais).

Iš Vilniaus AVMI surašyto Pareiškėjo 2014-04-08 patikrinimo akto Nr. (4.65)-FR0680-270 bei 2014-05-14 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (4.65)-FR0682-278 turinio matyti, jog vietos mokesčių administratorius šiuose dokumentuose nurodė, kad tais atvejais, kai individuali įmonė perduoda savininkui įmonei priklausančią turtą, perduoto turto tikroji rinkos kaina, buvusi perdavimo momentu, laikoma individualios įmonės savininko natūra gautomis pajamomis (pajamos natūra – tai neatlygintinai, mainais arba lengvatine kaina (konkrečiam gyventojui dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos nustatyta mažesne negu tikroji rinkos kaina) gautas nuosavybėn arba naudoti (neįgyjant nuosavybės teisės) turtas arba gautos paslaugos, taip pat kita gauta nauda (jei naudos davėjas turėjo tikslą naudą duoti konkrečiam asmeniui), kai gauto turto, paslaugų ar kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal šio įstatymo nuostatas būtų priskiriamas pajamoms, GPMĮ 2 str. 15 dalis). P. privačiai firmai „P1“ perdavus savo savininkui Pareiškėjui firmai priklausančias UAB „T2“ akcijas, gautų UAB „T2“ akcijų tikroji rinkos kaina, buvusi šių akcijų Pareiškėjo nuosavybėn perdavimo dieną, pripažįstama savininko pajamomis, gautomis natūra, kurios turėjo būti apmokestintos GPMĮ nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys į tai, jog analogišką nuomonę dėl Pareiškėjo iš savo firmos gautų akcijų pripažinimo jo natūra gautomis pajamomis ir jų apmokestinimo GPM, išdėstė ir centrinis mokesčių administratorius Pareiškėjui pateiktame 2013-11-22 rašte Nr. (32.41-GPM)-RM atsakydamas į Pareiškėjo 2013-10-25 paklausimą dėl jo gautų akcijų pardavimo pajamų apmokestinimo. Tačiau mokesčių administratorius, neatsižvelgęs į savo išdėstytą poziciją, kad Pareiškėjas 2007-09-28 gavęs iš savo privačios firmos neatlygintinai vertybinius popierius gavo pajamas natūra, ginče minimų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kainą nustatė ne pagal aukščiau paminėtų teisės aktų reikalavimus (UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina turėtų būti lygi šių akcijų tikrajai rinkos kainai, buvusiai jų perdavimo Pareiškėjui dieną), tačiau atsižvelgęs į aukščiau aprašytas P. privačios firmos „P1“ operatyvaus patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, kad pastaroji

nedeklaravo ir negavo akcijų pardavimo pajamų, taip pat aplinkybę, jog Pareiškėjas 2007 m. pajamų mokesčio deklaracijoje (GPM305) taip pat nedeklaravo iš savo privačios firmos natūra gautų pajamų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta darytina išvada, jog mokesčių administratorius šio mokestinio ginčo atveju netinkamai taikė ginčo teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas, nustatydamas Pareiškėjo parduotų vertybinių popierių įsigijimo kainą, nepagrįstai nesivadovavo aukščiau paminėtomis teisės normomis ir todėl neteisingai nustatė Pareiškėjo apmokestinamųjų pajamų ir mokestinės prievolės dydį. Komisijos nuomone, išvadą, kad mokesčių administratorius neteisingai nustatė Pareiškėjo parduotų akcijų įsigijimo kainą jų pardavimo Pareiškėjui metu, patvirtina ir šios patikrinimo metu nustatytos aplinkybės: visos akcijos buvo apmokėtos, UAB „T2“ akcininkams buvo išmokami dividendai (P. privati firma „P1“ 2003–2005 m. gavo 73549 Lt dividendų), tepraėjus 10 mėn. po įsigijimo mokesčių administratoriaus vertinimu buvusios bevertės akcijos buvo parduotos už 100000 Lt. Atsižvelgiant į išdėstytą, mokesčių administratoriaus nurodymai Pareiškėjui sumokėti GPM bei šio mokesčio baudos sumas naikintini, o Pareiškėjo skundas perduotinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Iš Pareiškėjo skundo turinio matyti, kad savo nesutikimą su ginčijamu Inspekcijos 2014-10-07 sprendimu Nr. 68-193 bei reikalavimą panaikinti mokesčių administratoriaus nurodymus sumokėti GPM ir GPM baudą Pareiškėjas grindžia aplinkybe, jog jo apskaitos kortelėje visą mokestinio patikrinimo laikotarpį buvo fiksuota GPM permoka. Pareiškėjas mokestinio patikrinimo metu tikėjosi, kad jo turima GPM permoka bus įskaityta patikrinimo metu apskaičiuotai mokestinei prievolei padengti, tačiau turėtą permoką mokesčių administratorius nurašė iš apskaitos dokumentų.

Iš mokestinio ginčo byloje esančių dokumentų matyti, jog Pareiškėjo mokesčių mokėtojo kortelėje buvo fiksuota 17025,91 Lt GPM permoka, susidariusi 2006-05-02. Ši suma, suėjus MAĮ 87 str. 13 punkte (2007-07-03 įstatymo Nr. X-1249 redakcija, galiojanti nuo 2007-07-19) numatytam permokos grąžinimo (įskaitymo) senaties terminui, buvo iškelta iš apskaitos dokumentų kaip mokesčių mokėtojui negražintina mokesčių permoka (Inspekcijos 2014-04-10 išvada Nr. (20.22-06)-390-11437 Dėl negražintinų mokesčių permokų iškėlimo iš apskaitos dokumentų). Pagal MAĮ 87 str. 15 dalį (2007-07-03 įstatymo Nr. X-1249 redakcija) mokesčio permoka (skirtumas), kuri negali būti grąžinta (įskaityta) šio straipsnio 13 dalyje nurodytu pagrindu, nurašoma iš biudžeto apskaitos dokumentų.

MAĮ 144 straipsnis įtvirtina, kad mokesčių mokėtojas turi teisę apskusti bet kurią mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą arba neveikimą. Pagal skundžiamų mokesčių administratoriaus sprendimų (veiksmų) pobūdį, tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus kilę ginčai yra skirstomi į mokestinius ginčus (MAĮ 145 str.) bei ginčus dėl kitų mokesčių administratoriaus sprendimų (MAĮ 146 str.). Mokestiniais ginčams yra nustatyta privaloma išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarka. Kiti ginčai tarp mokesčių mokėtojo (mokesčių išskaičiuojančio asmens) ir mokesčių administratoriaus ar jo pareigūno, taip pat ginčai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprenžiami iš esmės, nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka (MAĮ 146 str. 1 dalis).

MAĮ 151 straipsnyje nustatyta, kad Komisija nagrinėja mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus. MAĮ 2 str. 20 punkte yra nurodyta, kad mokestiniai ginčai – tai ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). Šio įstatymo 145 str. 2 dalyje nustatyta, kad mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimo mokesčio permokos įskaitymo.

Iš Pareiškėjo skunde išdėstytų argumentų matyti, jog Pareiškėjas nesutinka su mokesčių administratoriaus atliktu veiksmu – GPM permokos nurašymu iš biudžeto apskaitos dokumentų,

tačiau šis Pareiškėjo inicijuojamas ginčas, atsižvelgiant į aukščiau nurodytas MAĮ nuostatas, nėra priskirtinas mokestinių ginčų kategorijai (mokesčių administratorius nėra priėmęs sprendimo dėl mokėtojo turėtos permokos įskaitymo (tokiu atveju skundas būtų nagrinėjamas taikant mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūrą). Todėl Pareiškėjas, nesutikdamas su jo turėtos GPM permokos nurašymu iš biudžeto apskaitos dokumentų, taip pat manydamas, kad Inspekcija savo veiksmais nepagrįstai pažeidė ar suvaržė jo teises ir teisėtus interesus, vadovaudamasis MAĮ 144, 146 straipsnių nuostatomis, tokius mokesčių administratoriaus veiksmus turėtų skusti 1999-01-14 Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 (2000-09-19 įstatymo Nr. VIII-1927 redakcija) nustatyta tvarka su skundu kreipdamasis į Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Inspekcijos 2014-10-07 sprendimo Nr. 68-193 dalį, kuria Pareiškėjui nurodyta sumokėti į biudžetą 1189 Eur GPM ir 119 Eur GPM baudą, ir perduoti Pareiškėjo skundą Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliienė

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliienė